

Χαίρε, οσφράδιον του πάντων Βασιλέως

[Ορθοδοξία](#) / [Θεοτόκος](#)

[Σοφία Μπεκρή, φιλόλογος-θεολόγος](#)

Αληθινά στολίδια του λόγου αποτελούν πράγματι οι λέξεις και οι φράσεις με τις οποίες ο υμνογράφος του Κανόνος του Ακαθίστου Ύμνου κοσμεί την Παναγία Μητέρα μας: «έμψυχος βίβλος, τράπεζα, Παράδεισος», «ζώσα και άφθονος πηγή», «χώρα ανήροτος» (=ακαλλιέργητος, λόγω της Παρθενίας της), «πύλη και θύρα του Παραδείσου», «θρόνος πύρινος», «όρος πίων και τετυρωμένον» (=συμπαγές και στερεό), «γέφυρα και κλίμαξ», «ουρανός και πλατυτέρα των ουρανών», «νυμφών και παστάς του Λόγου», «άμπελος αληθινή» είναι μερικές μόνον από τις υπέροχες ποιητικές συλλήψεις του εμπνευσμένου δημιουργού του Κανόνος στην προσπάθειά του να αποδώσει το ασύγκριτο μεγαλείο της παρθενικής δόξης και την ανεκτίμητη προσφορά της στην σωτηρία των ανθρώπων.

Είναι γνωστή άλλωστε η τακτική των ποιητών, από τον Όμηρο κιόλας, να χρησιμοποιούν για την περιγραφή τους οικείες από την φύση εικόνες, ώστε να επιτυγχάνουν μεγαλύτερο αισθητικό αποτέλεσμα και να καθιστούν το περιγραφόμενο πιο προσιτό στο «κοινό» των.

Είναι ωστόσο αξιοθαύμαστο ότι, παρ' όλων ότι ο υμνογράφος εξαντλεί σχεδόν τις αναφορές του στην φύση, προκειμένου να ζωντανέψει καλύτερα την εικόνα της Θεοτόκου στα μάτια μας, ομολογεί εν τέλει ότι «ρητορεύουσα ου σθένει γλώσσα, Δέσποινα, υμνολογήσαί σε». Παραδέχεται κοινώς ότι και ο πλέον δεινός ρήτορας και ο πλέον θεόπνευστος ύμνος «ηττώνται» στην απόδοση του μυστηρίου της θεικής συλλήψεως αλλά και στην περιγραφή της παρθενικής μεγαλειότητας.

Σε μία από τις εξάιρετες αυτές περιγραφές του ο υμνογράφος καλεί την Παρθένο «οσφράδιον του πάντων Βασιλέως», δηλ. άρωμα, ευωδία του Βασιλιά των όλων Χριστού. Ως γνωστόν το οσφράδιον ήταν αρωματικό φυτό ή ουσία που έφεραν μαζί των οι βασιλείς στο Βυζάντιο, όταν εισέρχονταν στο «ιπποφόρβιον», στον στάβλο των ζώων, για να αντέξουν την δυσοσμία του χώρου. Επίσης είχε ιατρική χρήση,

καθ' ότι, λόγω της έντονης και ευχάριστης μυρωδιάς του, εχρησιμοποιείτο για την επαναφορά των λιποθυμισμένων!

«Οσφράδιον» λοιπόν αποκαλείται η Παναγία μας, φυτό αρωματικό και ευωδιαστό που ανέπεμψε την ευωδία του και σκόρπισε το άρωμά του μέσα σε ένα ρυπαρό περιβάλλον, όπου βλάστησε και άνθισε. Αλλά πως κατάφερε, αλήθεια, η Παναγία μας να ευωδιάση στο δύσοσμο και κακόφημο περιβάλλον της Ναζαρέτ; («εκ Ναζαρέτ δύναται τι αγαθόν είναι;» Ιωάν., Α' 46). Οι σύγχρονοι παιδαγωγοί που εξαίρουν -ορθώς- την σημασία του περιβάλλοντος για την ανατροφή και την εξέλιξη του νέου ανθρώπου θα δυσκολεύονταν σίγουρα να δώσουν μιά απάντηση!

Ήταν μάλιστα τόσο μεγάλη η διαφθορά και τόσο προχωρημένη η σήψη και στην μικρή Ναζαρέτ και στην ευρύτερη περιοχή της Παλαιστίνης την εποχή εκείνη, ώστε δεν υπήρχε άνθρωπος καθάρος να ενεργήσει το σχέδιο του Θεού για την σωτηρία των ανθρώπων! Και αυτό δεν ήταν καθόλου υπερβολή, εάν σκεφτούμε την κατάσταση που περιγράφουν οι Ευαγγελιστές και ο Απόστολος Παύλος, την παρανομία, την ασωτεία, την πορνεία και τις άλλες ηθικές παρεκτροπές, με τις οποίες βρέθηκε αντιμέτωπος ο Κύριος.

Ζώντας μέσα στις πραγματικά αντίξοες αυτές συνθήκες, πως μπόρεσε αλήθεια η Μαριάμ να μην παρασυρθεί και να διατηρηθεί μακριά από τις κακές επιρροές; Η απάντηση είναι ότι η Παναγία έζησε μέσα στον κόσμο αλλά δεν υπήρξε μία «εκ του κόσμου», δεν επηρεάστηκε δηλαδή από τον κόσμο της αμαρτίας. Σε αυτό συνετέλεσαν ασφαλώς το οικογενειακό της περιβάλλον και το παράδειγμα των ευσεβών και συνετών γονέων της, όσο και η φροντίδα των να εξασφαλίσουν για το παιδί των ένα αντίστοιχο περιβάλλον, όταν πλέον εκείνοι θα είχαν φύγει από την ζωή. Γι' αυτό μεταφύτευσαν το βλαστάρι των στο πλέον κατάλληλο για το μεγάλωμά του υγιές περιβάλλον του «οίκου του Κυρίου», όπου η Παναγία διατήρησε και αύξησε τις καλές συνήθειες του σπιτιού της, την προσευχή, την νηστεία και τα έργα ελέους, με αποτέλεσμα όχι μόνον να μην διαφθαρή από τις εξωτερικές κακές συνθήκες αλλά και να ανθίση και να καρποφορήσει ακόμα περισσότερο.

Έτσι το άρωμα από την πίστη και τα καλά της έργα αναδύθηκε «εις τα άνω» και η πνευματική της ευωδία συ-κίνησε τον ουράνιο Πατέρα, ώστε να την επιλέξει ως Μητέρα του Κυρίου και όχημα της δικής μας σωτηρίας. «Δεν είχε εκείνη η γενεά των ανθρώπων κανέναν ισάξιο με την καθαρότητα της Μαρίας, για να δεχθή την επενέργεια του Αγίου Πνεύματος» (Μέγας Βασίλειος). Η καθαρότητα και η αγνότητά της αλλά προ πάντων η ταπείνωση και η υπακοή της στο θέλημα του Ουρανού ευαρέστησαν στον Θεό και προσέλκυσαν την θεία χάρη στο πρόσωπό της.

Επομένως, εάν η Παναγία μπόρεσε με τον δικό της προσωπικό αγώνα και την συνέργεια του Αγίου Πνεύματος να διατηρήσει την ευοσμία της σε όλη την επίγειο πορεία της και να καλύψει με το άρωμα της ψυχής της και την αγνότητα του σώματός της την δυσοσμία του κόσμου της αμαρτίας, εμείς άραγε δεν μπορούμε να κάνουμε το ίδιο στην εποχή μας; Μήπως και ο δικός μας κόσμος δεν όζει από τις ποικίλες δυσοσμίες και δεν βρίθει από παράνομα έργα και ασεβείς πράξεις; Πως θα μπορέσουμε όμως να ζήσουμε μέσα σ' αυτόν τον κόσμο και να αντέξουμε την δυσοσμία του, εάν δεν καταστούμε και εμείς «οσφράδια», όπως η Παναγία; Εάν δεν ξεριζώσουμε το μεγαλύτερο καρκίνωμα, το εγώ μας, και όλους τους άλλους κακοήθεις όγκους της αμαρτίας, που αρρωσταίνουν την ψυχή και το σώμα μας;

Εάν δεν ευωδιάσουμε οι ίδιοι εσωτερικά, ώστε το άρωμά μας να διαχυθή στον έξω κόσμο και να τον αρωματίσει, πως θα υπομείνωμε την όλο και αυξανόμενη δυσοσμία γύρω μας; Εάν δεν κατευθυνθή η προσευχή μας ως θυμίαμα προς τον Ουρανό, πως θα προσελκύσουμε την χάρη Του; Εάν δεν εξαγορευτούμε τα αμαρτήματά μας και εάν δεν κοινωνήσουμε το σώμα και το αίμα του Κυρίου μας «εις άφεσιν αμαρτιών και εις ζωήν αιώνιον», πως θα λυτρωθούμε από τον βόρβορο και την σαπίλα που μας πνίγει; Από που θα αντλήσουμε δύναμη και πως θα τραφούμε, εάν όχι από τις πλουσιοπάροχες δωρεές Του;

Εάν δεν θέλουμε να μαραθούμε πνευματικά και σωματικά, δεν έχουμε παρά να ακολουθήσουμε τον δρόμο της Παναγίας μας, εκείνης που έγινε «το ρόδον το αμάραντον», «το μήλον το εύοσμον» και «το ηδύπνοον κρίνον». Να γίνουμε και εμείς «Χριστού ευωδία», που θα αναβλύζουμε άρωμα από τα βάθη της μετανοημένης μας ψυχής, ώστε να διαχέεται έξω μας και γύρω μας η ευχάριστη μοσχοβολιά που θα είναι τόσο δυνατή και έντονη, ώστε να υπερκαλύπτει τις δυσώδεις αποφορές του κόσμου.

Έτσι, αναζωογονημένοι από τις πνευματικές οσμές και από τις φυσικές μοσχοβολιές που σκορπίζονται στην ατμόσφαιρα αυτήν την περίοδο, θα φθάσουμε και στην ευωδία της άλλης, της αναστημένης ζωής, που είθε να μας συμπαράσυρη όλους στα μεθυστικά της αρώματα. Γένοιτο!

<https://bit.ly/3DyUddj>